

اعمال و فضیلت‌های عید غدیر

روز هجدهم ماه ذی‌الحجه، یادآور روز مهمی در تاریخ است. این روز را باید به حق از عظیم‌ترین اعیاد نامید، همان‌گونه که در روایات بر اهمیت این روز و برتری آن بر سایر اعیاد تأکید شده است.

روز هجدهم ماه ذی‌الحجه، یادآور روز مهمی در تاریخ است. این روز را باید به حق از عظیم‌ترین اعیاد نامید، همان‌گونه که در روایات بر اهمیت این روز و برتری آن بر سایر اعیاد تأکید شده است.

به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، هجدهم ذی‌الحجه روزی است که رسول خدا (ص) پس از انجام حج در سال دهم هجری به هنگام مراجعت به مدینه، مردم را در وادی «غدیر» جمع کرد و فرمان خدا یعنی نصب حضرت علی (ع) به امامت و ولایت بر امت را به آنان ابلاغ کرد. و آن جا بود که آیه 3 سوره مائده (الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ، وَ أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي، وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا) نازل شد و خداوند با برگزیدن حضرت علی (ع) به امامت امت، دین اسلام را کامل گردانید و دشمنان آن را ناامید و مأیوس ساخت.

در ادامه بر اساس متون دینی، فضیلت و اعمالی که برای این روز وارد شده است را یادآور می‌شویم:

فضیلت روز عید غدیر

در روایتی از امام رضا (ع) می‌خوانیم که فرمود: «روز قیامت، چهار روز را که زینت بسته‌اند به نزد عرش الهی آورند: روز عید اضحی (قربان) روز عید فطر، روز جمعه و روز عید غدیر. ولی در آن میان، روز عید غدیر، از نظر زیبایی، مانند ماه است میان ستارگان».

در همان روایت، از این روز، به عنوان «عید اکبر» یاد شده است، روزی که گناهان شیعیان (توبه کار) امیرمؤمنان (ع) بخشیده می‌شود و این روز، روز شادی و سرور است، روزی است که در آن تبسم بر چهره مؤمنان نقش می‌بندد.

در روایت دیگری آمده است که از امام صادق (ع) پرسیدند: آیا برای مسلمانان غیر از عید فطر و عید اضحی (قربان) عید دیگری نیز وجود دارد؟ فرمود: آری. عیدی که از آن دو روز، با عظمت‌تر و شریف‌تر است و آن روزی است که پیامبر اکرم (ص)، علی (ع) را برای امامت امت نصب فرمود و در روایت دیگر فرمود: آن روز هجدهم ذی‌الحجه است.

به هر حال، شایسته است در این روز مسلمانان با تشکیل مجالس جشن و سرور و مدیحه‌سرایی و سخنرانی درباره روز عید غدیر و مسأله امامت امت و مناقب و فضایل امیر مؤمنان (ع)، آن را گرمی بدارند و فرزندان و جوانان و نوجوانان خود را با مسأله ولایت امیرمؤمنان علی (ع) و منابع آن از کتاب و سنت و تاریخ آشنا سازند.

اعمال روز عید غدیر

برای این روز اعمال متعددی روایت شده است:

1- روزه گرفتن است که در روایتی از امام صادق (ع) روزه در چنین روزی برابر روزه 60 ماه شمرده شده و در روایتی روزه روز غدیر خم ققاره 60 سال است.

2- مرحوم «شیخ کفعمی» در کتاب «بلدالامین» غسل این روز را مستحب دانسته است.

3- احسان و نیکی به برادران مؤمن.

در روایتی از امام صادق (ع) آمده است که فرمودند:

"این روز، روز عبادت است و روز اطعام و نیکی کردن و احسان به برادران دینی است".

در روایت دیگری امام رضا (ع) فرمود: کسی که در این روز، به خانواده و برادران مؤمن خود، توسعه در رزق و بخشش‌ها و انفاق‌ها دهد، خداوند روزی او را زیاد می‌گرداند.

4- زیارت امیرمؤمنان علی (ع) در این روز بسیار با فضیلت است.

در روایتی از ابن ابی‌نصر (یکی از یاران برجسته امام رضا (ع)) نقل شده است که حضرت به وی فرمود:

"هرجا که هستی سعی کن در روز عید غدیر، خود را به کنار قبر مطهر امیرمؤمنان (ع) برسانی، چراکه در این روز خداوند گناهان بسیاری از مردان و زنان مسلمان را می‌بخشد و دو برابر کسانی که خداوند آن‌ها را در ماه رمضان و شب قدر و شب عید فطر از دوزخ آزاد می‌کند، در چنین روزی از آتش جهنم رهایی می‌دهد".

برای امیرمؤمنان (ع) در این روز زیارت‌هایی نقل شده است که معروف‌ترین آن، زیارت معروف «امین‌الله» است که می‌توان آن را از نزدیک و یا از راه دور، خطاب به امیرمؤمنان (ع) خواند و دیگری زیارت مخصوصه امیرمؤمنان در روز عید غدیر است.

زیارت امین‌الله را می‌توانید با مراجعه به [این نشانی](#) مطالعه کنید.

همچنین زیارت مخصوصه امیرمؤمنان را می‌توانید در [این نشانی](#) مشاهده کنید.

5- امام رضا (ع) فرمودند:

در چنین روزی که روز عید و تبریک گفتن به یکدیگر است، مناسب است مؤمنان وقتی به یکدیگر می‌رسند این جملات را بگویند:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأئِمَّةِ»

ستایش خاص خدایی است که قرار داد ما را از تمسک جویان به ولایت امیرمؤمنان و سایر امامان علیهم السلام. 6- در چنین روزی وقتی برادر مؤمنت را ملاقات کردی بگو:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا بِهَذَا الْيَوْمِ، وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ،

ستایش خاص خدایی است که گرمی داشت ما را به این روز و قرارمان داد از ایمان آورندگان و

وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَعْهَدُهُ إِلَيْنَا، وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقْنَا بِهِ، مِنْ وِلَايَةِ وُلَاةِ أَمْرِهِ،

قرارمان داد از وفاکنندگان به عهده‌ی که با ما کرده بود و پیمانی که با ما بسته بود از ولایت سرپرستان امر دین او

وَالْقَوْمِ بِقِسْطِهِ، وَتَمَّ يَجْعَلُنَا مِنَ الْجَاهِدِينَ وَالْمَكْدِبِينَ يَوْمَ الدِّينِ.

و برپادارندگان عدلش و قرارمان نداد از منکران و تکذیب کنندگان روز جزا.

7- دعای ندبه را در این روز بخواند که این دعا را نیز می‌توانید با مراجعه به به آدرس زیر قرائت کنید:

<http://makarem.ir/prayer/?lid=0>

8- مرحوم «سید بن طاووس» به سند صحیح از امام صادق (ع) نقل می‌کند که در روز غدیر، دو رکعت نماز بخوان، پس از نماز به سجده برو و 100 مرتبه خدا را شکر کن (مثلاً بگو: شکرًا لله) و سر از سجده بردار و این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْئَلُكَ يَا لَكَ الْحَمْدُ، وَحَدِّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَتُكِّ وَاحِدًا أَحَدًا صَمَدًا،

خدایا از تو درخواست کنم بدان که از برای توست ستایش یگانه‌ای که شریک نداری و تویی یکتای یگانه بی نیاز، لَمْ تَلِدْ وَلَمْ تُوَلَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كُفُوًا أَحَدًا،

که فرزندی نداری و فرزند کسی نیستی و نیست برایت همتایی هیچ کس

وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدًا وَعَسْوَلًا صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، يَا مَنْ هُوَ كُلُّ يَوْمٍ فِي شَأْنِ،

و براستی محمد بنده و رسول توست دروهای تو بر او و آتش باد، ای که هر روز در کاری هستی،

كَمَا كَانَ مِنْ شَأْنِكَ أَنْ تَفَضَّلْتَ عَلَيَّ، يَا مَنْ جَعَلْتَنِي مِنْ أَهْلِ إِجَابَتِكَ وَأَهْلِ دِينِكَ

چنانچه از شأن تو بود که بر من تفضل فرمودی به این که مرا از اهل اجابتت و از اهل دینت

وَأَهْلِ دَعْوَتِكَ، وَوَفَّقْتَنِي لِذَلِكَ فِي مُبْتَدَأِ خَلْقِي، تَفَضُّلاً مِنْكَ وَكِرَامًا وَجُودًا،

و اهل دعوتت قرار دادی و موفقم داشتی بدان در آغاز آفرینش من از روی تفضل و کرم و بخشش

ثُمَّ أَرْدَقْتَ الْفَضْلَ فَضْلًا، وَالْجُودَ جُودًا، وَالكَرَمَ كِرَامًا، رَافَةً مِنْكَ وَرَحْمَةً،

سپس دنبال آوردی این فضل را به فضلی دگر و این بخشش را به بخششی دگر و این کرم را به کرمی دگر که آن هم از روی مهر و رحمتت بود

إِلَى أَنْ جَدَدْتَ ذَلِكَ الْعَهْدَ لِي تَجْدِيدًا بَعْدَ تَجْدِيدِكَ خَلْقِي،

تا بدان جا که تازه کردی این عهد را برایم از نو پس از تجدید آفرینش من

وَكُنْتُ نَسِيًا مَنَسِيًا نَاسِيًا سَاهِيًا غَافِلًا، فَأَتَمَمْتَ نِعْمَتَكَ يَا مَنْ ذَكَرْتَنِي ذَلِكَ،

در صورتی که من در فراموشی بودم و فراموشکاری و بی خبری و غفلت پس تو نعمتت را بر من تمام کردی به این که آن را به یادم انداختی

وَمَمَّنْتَ بِهِ عَلَيَّ، وَهَدَيْتَنِي لَهُ، فَلْيَكُنْ مِنْ شَأْنِكَ يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ

و بدان بر من مت نهادی و بر آن راهنمایی کردی پس همچنان باید از شأن تو باشد ای معبود و آقا و مولای من

أَنْ تُتِمَّ لِي ذَلِكَ، وَلَا تَسْلُبْنِيهِ حَتَّى تَتَوَفَّانِي عَلَى ذَلِكَ،

که تمام کنی برایم آن نعمت را و از من سلب نفرمایی آن را تا هنگامی که بمیرانیم بر آن

وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، فَإِنَّكَ أَحَقُّ الْمُتَعَمِّينَ أَنْ تُتِمَّ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ، اللَّهُمَّ

در حالی که تو از من خشنود باشی که براستی تو سزاوارترین نعمت بخشانی که نعمتت را بر من به پایان رسانی خدایا

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَجَبْنَا دَاعِيكَ بِمَتِّكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ عُقْرَانِكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ

شنیدیم و پیروی کردیم و خواننده‌ها را اجابت کردیم به لطف تو پس از آن توست حمد و آمرزش را خواهانیم پروردگارا و به سوی توست

الْمَصِيرُ، أَمَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِرَسُولِهِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

بازگشت ایمان داریم به خدای یگانه‌ای که شریک ندارد و به رسولش محمد صلی الله علیه و

وَآلِهِ، وَصَدَقْنَا وَاجَبْنَا دَاعِيَ اللَّهِ، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فِي مَوْلَاةِ مَوْلَانَا

آله و تصدیق کردیم و اجابت کردیم داعی خدا را و پیروی کردیم از رسول (او) در مورد دوستی و اطاعت مولایمان

وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ، أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَبْدَ اللَّهِ وَآخِي رَسُولِهِ،

و مولای مؤمنان امیر مؤمنان علی بن ابی طالب بنده خدا و برادر رسول او

وَ الصِّدِّيقِ الْأَكْبَرِ، وَالْحُجَّةِ عَلَيَّ بِرَبِّيهِ، الْمُؤَيَّدِ بِهٖ نَبِيِّهِ وَدِينِهِ الْحَقِّ

و صدیق اکبر و حجت او بر آفریدگانش آن که خداوند پیامبرش و دین حق

الْمُبِينِ، عَلَّمَا لِدِينِ اللَّهِ، وَخَازِنَا لِعِلْمِهِ، وَعَيْبَةَ غَيْبِ اللَّهِ، وَمَوْضِعَ سِرِّ اللَّهِ،

آشکارش را بوسیله او تایید کرد نشانه و پرچم دین خدا و خزینه دار دانش او و گنجینه غیب خدا و جایگاه راز خدا

وَأَمِينَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، وَشَاهِدَهُ فِي بَرِيَّتِهِ، اللَّهُمَّ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
وَأَمِينَ خدای بر خلق او و گواه او در آفریدگانش خدایا ای پروردگار ما ما شنیدیم منادی
یَنَادِي لِإِيْمَانٍ، أَنْ أَمُوا بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا، رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَكَفِّرْ عَنَّا
را که ندا می‌کرد برای ایمان (و می‌گفت) ایمان آورید به پروردگارتان، پروردگارا ما هم ایمان آوردیم پس بیامرز گناهانمان را و
بدی‌هامان

سَيِّئَاتِنَا، وَتَوَقَّنَا مَعَ الْآبَرَارِ، رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ، وَلَا
را پوشیده دار و ما را با نیکان بمیران پروردگارا عطا کن به ما چیزی را که بوسیله فرستادگانت به ما وعده دادی و
ثَخَّرْنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ، إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ، فَإِنَّا يَا رَبَّنَا بِمَتِّكَ وَلَطْفِكَ أَحِبَّنَا
در روز رستاخیز رسوایمان مکن که براستی تو خلف وعده نمی‌کنی، پس ما ای پروردگار به احسان و لطف تو اجابت کردیم
دَاعِيكَ، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ وَصَدَقْنَا، وَصَدَقْنَا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَكَفَّرْنَا
داعی تو را و پیروی کردیم از رسول تو و تصدیقش کردیم و نیز تصدیق کردیم مولای مؤمنان را و کافر شدیم
بِالْجِنِّ وَالطَّاغُوتِ، فَوَلِّتْنَا مَا تَوَلَّيْنَا، وَأَحْشَرْنَا مَعَ إِيْمَتِنَا، فَإِنَّا بِهِمْ
به جبت و طاغوت (غاصبان حقوق آن حضرت) پس والی ما گردان آن را که ما به ولایت برگزیدیم و با امامانمان محشورمان کن
که براستی ما بدیشان

مُؤْمِنُونَ مُوقِنُونَ، وَلَهُمْ مُسْلِمُونَ، أَمَّا بِسِرِّهِمْ وَعَلَانِيَتِهِمْ، وَشَاهِدِهِمْ
ایمان و اعتقاد داریم و تسلیم آنانیم ایمان داریم بر نهانشان و آشکارشان و حاضرشان
وَعَائِيهِمْ، وَحَيِّهِمْ وَمَيِّتِهِمْ، وَرَضِينَا بِهِمْ أَيْمَةَ وَقَادَةَ وَسَادَةَ، وَحَسَبْنَا بِهِمْ
و غایبشان و زنده‌شان و مرده‌شان و خشنودیم به امامتشان و آقاییشان و همان‌ها ما را در
بَيْتِنَا وَبَيْنَ اللَّهِ دُونَ خَلْقِهِ، لَا تَبْتَغِي بِهِمْ بَدَلًا، وَلَا تَتَّخِذْ مِنْ دُونِهِمْ وَلِيَّةً،
مایین خود و خدا از سایر خلق کافی هستند نجوییم بجای ایشان بدلی و نگیریم جز ایشان همدمی (یا معتمدی)
وَ رَبَّنَا إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ تَصَبَّ لَهُمْ حَزْبًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ مِنَ الْأَوَّلِينَ
و بیزاری جوییم به درگاه خدا از هر که برپا کند در برابرشان جنگی از جن و انس از اولین
وَ الْآخِرِينَ، وَ كَفَّرْنَا بِالْجِنِّ وَالطَّاغُوتِ وَالْأَوْثَانَ الْأَرْبَعَةَ، وَ أَشْيَاعَهُمْ
و آخرین و کافر شدیم به جبت و طاغوت و بت‌های چهارگانه و دنبال روندگان
وَ اتِّبَاعَهُمْ، وَ كُلِّ مَنْ وَالَاهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ إِلَى آخِرِهِ،
و پیروانشان و هر که دوستشان دارد از جن و انس از آغاز روزگار تا پایان آن
اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْهَدُكَ أَنَّا نَدِينُ بِمَا دَانَ بِهِ مُحَمَّدٌ وَ آلُ مُحَمَّدٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
خدایا تو را گواه می‌گیریم که ما متدین هستیم بدانچه متدین شد بدان محمد و آل محمد درود خدا بر او
وَ عَلَيْهِمْ، وَ قَوْلُنَا مَا قَالُوا، وَ دِينُنَا مَا دَانُوا بِهِ، مَا قَالُوا بِهِ قُلْنَا، وَ مَا دَانُوا بِهِ
و بر ایشان باد و گفتار ما همان است که آن‌ها گفتند و دین ما همان است که آن‌ها متدین بدان بودند هرچه را آنان گفتند ما
هم گفتیم و هرچه را آنان متدین شدند

دِينًا، وَمَا أَنْكَرُوا أَنْكَرْنَا، وَمَنْ وَالُوا وَالَيْنَا، وَمَنْ عَادُوا عَادِينَا، وَمَنْ لَعَنُوا
ما هم شدیم و هرچه را انکار کردند ما انکار کردیم و هرکه را دشمن داشتند دوست داریم و هر که را دشمن دارند دشمن داریم و
هر که را لعن کردند

لَعَنَّا، وَمَنْ تَبَرَّأْنَا مِنْهُ تَبَرَّأْنَا مِنْهُ، وَمَنْ تَرَحَّمُوا عَلَيْهِ تَرَحَّمْنَا عَلَيْهِ، أَمَّا وَ
لعن کنیم و از هر که بیزاری هستند بیزاری جوئیم و بر هر که ترحم کردند ترحم کنیم ایمان آوردیم
سَلَّمْنَا، وَ رَضِينَا وَ اتَّبَعْنَا مَوَالِينَا صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، اللَّهُمَّ فَتَمِّمْ لَنَا ذَلِكَ
و تسلیم و خشنود گشتیم و پیروی کردیم از سرورانمان درودهای خدا بر ایشان باد خدایا پس تو آن را برای ما تکمیل کن
وَلَا تَسْلُبْنَا، وَ اجْعَلْهُ مُسْتَقَرًّا ثَابِتًا عِنْدَنَا، وَلَا تَجْعَلْهُ مُسْتَعَارًا، وَأَحِينَا
و از ما سلب مفرما و آن را پایگاهی ثابت در پیش ما قرار ده و پایگاه عاریت و موقتش قرار مده و زنده مان
مَا أَحْيَيْتَنَا عَلَيْهِ، وَأَمِّتْنَا إِذَا أَمَّتْنَا عَلَيْهِ، أَلْ مُحَمَّدٌ إِيْمَتُنَا، فَبِهِمْ نَاتَمُّ وَأَيَاهُمْ
دار بر همان تا هرگاه که زنده‌مان داری و بمیرانمان بر آن هرگاه میراندی مان، آل محمد پیشوایان مایند به آن‌ها اقتدا کنیم
آنان را

ثَوَالِي، وَعَدُوَّهُمْ عَدُوُّ اللَّهِ تُعَادِي، فَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنْ
دوست داریم و دشمنشان را که دشمن خداست دشمن داریم پس ما را در دنیا و آخرت با ایشان قرار ده و از
المُقَرَّبِينَ، فَإِنَّا بِذَلِكَ رَاضُونَ، يَا أَزْهَمَ الرَّاحِمِينَ.

مقربان درگاهت گردان که براستی ما به همان خشنودیم ای مهربانترین مهربانان.
پس از پایان دعا، بار دیگر به سجده برو و 100 مرتبه الحمد لله و 100 مرتبه شکر لله بگو.
امام (ع) در ادامه فرمود: هر کس که این عمل را بجا آورد، پاداش کسی را دارد که در روز غدیر، نزد رسول خدا(ص) بوده و با آن
حضرت بیعت کرده است.(مرحوم محدث قمی می‌گوید: بهتر است که این نماز نزدیک ظهر انجام شود که مقارن نصب حضرت

علی (ع) به خلافت بوده است).

9- از «شیخ مفید» (رحمة الله علیه) نقل شده است که این دعا را در روز «غدیر» می‌خوانی:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَعَلِيِّ وَلِيِّكَ، وَالشَّانِ وَالْقَدْرِ الَّذِي

خدایا از تو درخواست کنم به حق محمد پیامبرت و به حق علی ولی تو و بدان منزلت و مرتبه‌ای که بدان

خَصَصْتَهُمَا بِهِ دُونَ خَلْقِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَعَلِيًّا، وَأَنْ تُبَدِّئَ بِهِمَا

وسيله آن دو را از سایر مخلوق خود اختصاص دادی که درود فرستی بر محمد و علی و از آنان شروع کنی

فِي كُلِّ خَيْرٍ عَاجِلٍ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَيْمَةِ الْقَادَةِ،

در دادن هر خیری که فوری است خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد پیشوایان رهبر

وَ الدُّعَاءِ السَّادَةِ، وَ الْجُومِ الرَّاهِرَةِ، وَ الْأَعْلَامِ الْبَاهِرَةِ، وَ سَائَةِ الْعِبَادِ،

و خوانندگان بزرگ و سرور و ستارگان درخشان و نشانه‌های فروزان و تدبیرکنندگان کار بندگان

وَ أَرْكَانِ الْبِلَادِ، وَ النَّاقَةِ الْمُرْسَلَةِ، وَ السَّفِينَةِ التَّاجِيَةِ، الْجَارِيَةِ فِي الْبَحْرِ

و پایه‌های جاهای آباد و ناقه فرستاده شده و کشتی نجات که روان است در دریاها

الغَامِرَةِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، حِرَّانِ عِلْمِكَ، وَ أَرْكَانِ

ژرف پرآب خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد گنجینه‌های دانشت و پایه‌های

تَوْحِيدِكَ، وَ دَعَائِمِ دِينِكَ، وَ مَعَادِنِ كِرَامَتِكَ، وَ صَقَوَاتِكَ مِنْ بَرِيَّتِكَ،

محکم توحید تو و ستون‌های دین تو و معدن‌های کرامتت و برگزیدگان از خلقت

وَ خَيْرِيَّتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، الْأَتْقِيَاءِ الشُّجَبَاءِ الْأَزْرَارِ، وَ الْبَابِ الْمُتَبَلِّئِ بِهِ

و بهترین آفریدگانت آن پرهیزکاران و برگزیدگان نیکوکار و درگاهی که مورد ابتلای مردم است

النَّاسِ، مَنْ آتَاهُ نَجِي، وَمَنْ آبَاهُ هَوِي، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ

هر که بدان درگاه آمد نجات یافت و هر که سرباز زد سقوط کرد خدایا درود فرست بر محمد و آل

مُحَمَّدٍ، أَهْلِ الذِّكْرِ الَّذِينَ أَمَرْتُمْ بِمَسْئَلَتِهِمْ، وَ ذَوِي الْقُرْبَى الَّذِينَ أَمَرْتُمْ

محمد اهل ذکری که دستور فرمودی پیرش مسائل از آن‌ها و خویشاوندانی که دستور فرمودی

بِمَوَدَّتِهِمْ، وَفَرَضْتُمْ حَقَّهُمْ، وَجَعَلْتَ الْجَنَّةَ مَعَادَ مَنْ أَقْتَصَ آثَارَهُمْ، اللَّهُمَّ

به دوست داشتنشان و حقیقتشان را واجب کردی و بهشت را بازگشتگاه (و سرمنزل) کسی قرار دادی که آثارشان را پیروی کند

خدایا

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا أَمَرُوا بِطَاعَتِكَ، وَتَهَوُّوا عَنْ مَعْصِيَتِكَ،

درود فرست بر محمد و آل محمد چنانچه دستور پیروی تو را دادند و از نافرمانیت نهی کردند

وَدَلُّوا عِبَادَكَ عَلَى وَحْدَانِيَّتِكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ

و بندگانت را به یگانگیات راهنمایی کردند خدایا من از تو می‌خواهم به حق محمد پیامبرت

وَ نَجِيَّتِكَ، وَ صَقَوَاتِكَ وَ أَمِينِكَ، وَ رَسُولِكَ إِلَى خَلْقِكَ، وَ بِحَقِّ

و گرامی و برگزیده و امین تو و فرستاده‌ات بسوی خلق و به حق

أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَيَعْسُوبِ الدِّينِ، وَقَائِدِ الْعَرِّ الْمُحْجَلِينَ، أَوْصِي الْوَفِيِّ،

امیرمؤمنان و پیشوای دین و رهبر سفیدرویان آن وصی با وفا

وَالصِّدِّيقِ الْاَكْبَرِ، وَالْفَارُوقِ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ، وَالشَّاهِدِ لَكَ، وَالذَّالِّ

و صدیق اکبر و جداکننده بین حق و باطل و گواه تو و راهنمایی کننده

عَلَيْكَ، وَالصَّادِعِ يَامُرِكَ، وَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِكَ، لَمْ تَأْخُذْهُ فَيْكَ لَوْمَةٌ

بر تو و آشکار کننده دستورت و جهادکننده در راهت آن که نگیردش (و ناراحتش نکند) درباره تو ملامت

لَائِمٌ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُجْعَلَنِي فِي هَذَا الْيَوْمِ

ملامت کننده‌ای که درود فرستی بر محمد و آل محمد و مرا قرار دهی در این روزی

الَّذِي عَقَدْتُمْ فِيهِ لَوْلِيكَ الْعَهْدَ فِي أَعْنَاقِ خَلْقِكَ، وَ أَكْمَلْتَ لَهُمُ الدِّينَ مِنْ

که بستنی برای ولی خود پیمان (امامت) را در گردن خلق خود و کامل گرداندی برای آن‌ها دین را از

الْعَارِفِينَ بِحُرْمَتِهِ، وَالْمُقَرَّرِينَ بِفَضْلِهِ، مِنْ عَتَقَاتِكَ وَ طَلْفَائِكَ مِنَ النَّارِ،

عارفان به حرمتش و اقرارکنندگان به فضل او از آزادشدگان و ره‌اشدگان از آتش

وَلَا تُشْمِتْ بِي حَاسِدِي النِّعَمِ، اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَهُ عِيدَكَ الْاَكْبَرَ،

و شاد مکن نسبت به من حسودانم را در نعمت‌هایت خدایا چنانچه آن را عید بزرگ خود قرار داده‌ای

وَ سَمَّيْتَهُ فِي السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ، وَ فِي الْأَرْضِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ

و نامیدی آن را در آسمان روز عهد معهود و در زمین روز پیمان گرفتن

الْمَآخُودِ، وَ الْجَمْعِ الْمَسْئُولِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ اقْرُرْ بِهِ

و انجمن بازخواست شده درود فرست بر محمد و آل محمد و روشن کن بوسیله‌اش دیدگان

عِيُونِنَا، وَ اجْمَعْ بِهِ شَمْلَنَا، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا، وَ اجْعَلْنَا لَانْعَمِكَ مِنْ

ما را و گردآور بدستش پراکندگی ما را و گمراهمان مکن پس از آن که هدایتمان کردی و قرارمان ده از سپاسگزاران الشاکرین، یا ارحم الراحمین، الحمد لله الذی عرّفنا فضلَ هذا الیوم،

نعمت‌هایت ای مهربانترین مهربانان ستایش خاص خدایی است که شناساند به ما فضیلت این روز را

وَبَصَّرَنَا حُرْمَتَهُ، وَكَرَّمَنَا بِهِ، وَشَرَّفَنَا بِمَعْرِفَتِهِ، وَهَدَانَا بِنُورِهِ، یا رَسُولَ

و بینامان کرد به حرمت این روز و گرامی‌مان داشت بدان و شرافتمان داد به معرفتش و هدایتمان کرد به نورش ای رسول

اللّه یا امیرالمؤمنین، علیکمما وعلی عترتکمما وعلی محبتکمما متی افضلُ

خدا ای امیرمؤمنان بر شما و بر عترت شما و بر دوستان شما بهترین

السلام ما بقی اللیل والنهار، ویکما اتوجهُ إلى الله ربّی وریکمما فی

سلام و درود من باد تا برپاست شب و روز و بوسيله او رو کنم بسوی خدا پروردگار من و پروردگارتان در

تجاح طلیتی، وقضاء حوائجی، وتیسیر اموری، اللهم ائی استلک

موفق شدن به مقصودم و برآورده شدن حاجاتم و آسان شدن کارهایم خدایا از تو خواهم

بحقّ محمد و آل محمد، ان تصلّی علی محمد و آل محمد، وان تلعن

به حق محمد و آل محمد که درود فرستی بر محمد و آل محمد و لعنت کنی

من جحد حقّ هذا الیوم، وانکر حرمتَهُ، فصدّ عن سبیلک لاطفاء نورک،

کسی را که انکار کند حق این روز را و انکار کند حرمتش را و جلوگیری کرد از راه تو برای خاموش کردن نورت

فابی الله الا ان یتیم ثوره، اللهم فرج عن اهل بیت محمد نیک، واكشف

ولی خدا هم نمی‌خواهد جز آن که نورش را آشکار کند خدایا گشایش ده به کار خاندان محمد پیامبرت و برطرف کن

عنهم وریهم عن المؤمنین الکربات، اللهم املاء الارض بهم عدلاً،

از ایشان و بوسيله ایشان از اهل ایمان گرفتاری‌ها و محنت‌ها را خدایا پرکن زمین را بوسيله ایشان از عدل و داد

کما ملئت ظلماً و جوراً، وانجز لهم ما وعدتهم، انک لا تخلف الميعاد.

چنانچه پر شده از ستم و بیداد و وفا کن برای آن‌ها آنچه را وعده دادی به آن‌ها که براستی تو خلف وعده نمی‌کنی.

10- به سبب عظمت روز «غدیر» و مبارکی و میمنت آن، مناسب است که برادران مؤمن، با یکدیگر در این روز، عقد اخوت و

برادری بخوانند و پیوند برادری و همکاری را میان خویش عمیق‌تر سازند.

مرحوم «حاجی نوری» در «مستدرک الوسائل» می‌گوید: دست راست خود را بر دست راست برادر مؤمن خود بگذار و بگو:

واحيثک فی الله، و صافيتک فی الله، و صافيتک فی الله، و عاهدت الله

برادر شدم با تو در راه خدا و دوست باصفايت شدم در راه خدا و مصافحه کردم با تو در راه خدا و عهد کردم با خدا

و ملايكتهُ وكتبهُ ورسله وانبياكهُ، والائمة المعصومين عليهم السلام،

و فرشتگان‌ش و کتاب‌هایش و رسولانش و پیمبرانش و امامان معصومین علیهم السلام

علی ائی ان کنت من اهل الجنة و الشفاعة، واذن لی بان ادخل الجنة،

بر این که اگر من از اهل بهشت و اهل شفاعت بودم و اجازه‌ام دادند که

لا ادخلها الا واثت معی

داخل بهشت کردم داخل نشوم جز با تو

آن‌گاه برادر مؤمن می‌گوید:

قیلتُ.

قبول کردم

آن‌گاه بگو:

اسقطت عنک جميع حقوق الاخوة، ما خلا الشفاعة و الدعاء و الزيارة.

و ساقط کردم از تو تمامی حقوق برادری را جز شفاعت و دعا و زیارت.

در این صورت، وقتی که طرف مقابل قبول کرد، برادر معنوی یکدیگر خواهند شد و چون وظیفه اخوت بسیار سنگین است، همه

حقوق برادری را جز زیارت، دعا و شفاعت به یکدیگر می‌بخشند.

(البته باید دانست که جاری ساختن این عقد فقط برای ایجاد تعهدی عاطفی است و هیچ‌گونه حقوقی مانند بردن ارث از

یکدیگر و را شامل نشده و نمی‌تواند میان نامحرم‌ان مثلا یک زن و مرد انجام پذیرد).

منابع:

- مفاتیح نوین، آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی و همکاران، نوبت و سال چاپ: بیست و دوم 1389، ناشر: انتشارات امام علی بن

ابی طالب(ع).

- پایگاه اینترنتی آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی www.makarem.ir

- پایگاه اینترنتی حجت‌الاسلام والمسلمین حسین انصاریان www.erfan.ir